

Попова Т.І. - к.пед.н., доцент кафедри «Технологій і дизайну»

АСОРТИМЕНТ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ОЗДОБЛЕННЯ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ

Не менш важливе значення науковцями приділено асортименту для оздоблення одягу. Асортимент матеріалів для оздоблення одягу дуже різноманітний: стрічки, тасьми, шнури, мереживо, гіпюр, шитво, бісер, стеклярус, блискітки та інші. Для оздоблення різноманітних за призначенням виробів можуть використовуватися різні за асортиментом оздоблювальні матеріали, а саме:

Стрічки – це вузькі смужки різної ширини, які виробляють на стрічковаткацьких верстатах полотняним, саржевим, атласним, ворсовим та різними дрібно – та великовізерунчастими переплетеннями. За волокнистим складом стрічки можуть бути однорідними (бавовняними, лляними, віскозними, капроновими, ацетатними) та неоднорідними. Для оздоблюваних стрічок можуть використовуватися металеві нитки. Еластичні стрічки виготовляють з застосуванням гумових жилок або ниток спандексу. Поверхня стрічок може бути гладкою або рельєфною. Об'ємність та рельєфність надають стрічкам текстуровані нитки та рельєфні переплетення; гумові жилки та нитки спандексу, які стягують стрічку, надають їй ефект гофре. Капронові стрічки можуть мати ворсові малюнки, нанесені флокіруванням. За призначенням стрічки поділяються на прикладні, декоративно-прикладні та декоративні. До *прикладних стрічок* відносяться: напівлляні полотняні бортові стрічки – пружки; брючні капронові, напівкапронові та бавовняні стрічки саржевого переплетення з випуклим бортиком, які застосовуються для зміцнення нижніх країв брюк; суворі та гладко фарбовані бавовняні та напівшовкові корсажні стрічки для поясів; бавовняні та шовкові саржеві та переплетенням в “ялинку” суворі, відбілені та гладкофарбовані кіперні стрічки для зав'язування білизни та інших виробів, для оздоблення головних уборів; суворі бавовняні та відбілені віскозні еластичні з гумовими жилками стрічки для продержки. До *декоративно-прикладних стрічок* відносяться: напівшовкові, віскозні, капронові, еластичні стрічки різних переплетень; стійкі до скручування стрічки до бретелей; декоративні еластичні однокольорові та смугасті вузькі (7-15мм) та широкі (25-30 мм) стрічки з гумовими жилками або нитками спандексу, які використовують для білизняних виробів, поясів плавок, купальників, спортивних костюмів; стрічки для окантовки різного волокнистого складу. До *декоративних стрічок* відносяться різні за складом, переплетеннями, оздобленнями, шириною та щільністю стрічки для оздоблення одягу: бейка білизняна, стрічки: шляпні, національна з жакардовим малюнком, лаке, бархатка, ажурні стрічки – емблеми та інші.

Тасьма – вузька смужка, отримана на спеціальних плетельних верстатах зі систем ниток, що переплітаються під кутом 45°. Внаслідок такого розміщення ниток плетена тасьма може тягнутися вздовж і впоперек, завдяки чому вона добре облягає краї деталей одягу і нашивається на виріб будь-якими вигонами. Найбільш поширені такі види оздоблювальної тасьми: аксельбант, галун, фасонна (з різних видів сировини), “змійка” шириною 5,5 мм, “косичка” – 2 мм, “ялинка” – 3мм, фігурна (з віскозних ниток), “пилка” – 6мм, “хвиля” – 9мм; зигзагоподібна хвиляста тасьма “в'юнчик” з віскозної плоскої соломки. Серед докладних видів тасьми найбільш поширені білизняна, корсетна, одягова, еластична. *Білизняна*

тасьма з бавовняної або змішаної пряжі, а також із віскозних та ацетатних комплексних ниток – сурова, вибілена, гладкофарбована, шириною 4 – 20 мм. Застосовується для обшивання швів в одязі, країв виробів, виготовлення зав'язок тощо. *Корсетну тасьму* отримують з бавовняної пряжі шириною 16-18 мм. Наявність у ній здвоєних ниток робить її значно міцнішою від аналогічної за волокнистим складом білизняної тасьми. Використовують для шнурування корсетів. *Одягову тасьму* виробляють шириною 2-30 мм з різноманітних видів сировини, гладкою й фасонною. Використовують в різних видах верхніх швейних виробів. *Еластичну тасьму* виготовляють з бавовняної й змішаної пряжі, віскозних та ацетатних ниток у поєднанні з гумовими, поліуретановими прожилками шириною 2,2-25 мм. Використовують у білизняних виробках.

Шнури за способом виробництва бувають плетені, сукні й в'язав. Плетені шури виробляють у вигляді порожнистої трубки або трубки з осердям із бавовняної пряжі або гумових ниток, обплетених штучними, синтетичними нитками, бавовняною пряжею, металізованими нитками. В'язані шури виготовляють трикотажним переплетенням гладі на шнуров'язальних машинах. Найбільш поширеними в швейному виробництві є сутаж, синелька, бортові, петельні, корсетні та оздоблювальні шури. *Сутаж* - це оздоблювальний шнур із заглибленням посередині у вигляді вісімки, шириною 2-6 мм. Отримують його з двох пасом бавовняної крученої пряжі, обплетеної нитками віскозного шовку *Синель* - це шнур з ворсистю поверхнею, утвореною вплетенням віскозних волокон між двома скрученими бавовняними нитками. *Петельний шнур* – гладкий шнур діаметром 4 мм, який оплетений віскозними або капроновими нитками. *Бортовий шнур* – прикладний бавовняний шнур діаметром 2 мм. *Еластичний шнур* – шнур діаметром 2 м з гумових жилок, оплетений віскозними нитками. *Корсетні шури* мають плоску форму, шириною 6,5 мм, виготовляють із бавовняної пряжі або з бавовняної пряжі, обвитої капроновими нитками.

Мереживо – сітчасті, прозорі, ажурні вироби ручної або машинної роботи, які виготовляють плетінням, в'язанням або вишиванням. Їх виготовляють з бавовняної пряжі, капронових та віскозних ниток, текстурованих ниток у вигляді стрічок різної ширини з заробленими краями або у вигляді полотен і використовують переважно для оздоблення білизняних виробів.

Гіпюр – це мереживо, яке складається з випуклих фігурок, з'єднаних між собою ажурною сіткою, повітряна вишивка яку виконують бавовняною пряжею або текстурованою ниткою на бавовняній чи натуральній шовковій тканині, просоченій солями алюмінію. Гіпюр використовують для виготовлення вставок, комірів, манжет та інших оздоблювальних деталей одягу.

Шитво – це вишиті технікою “Рішельє” смужки бавовняних тканин (типу батисту, ситцю, міткалю) різної ширини, які використовуються для виготовлення оздоблювальних деталей одягу, для оздоблення білизни, для корсетних виробів. Ширина шитва – 25-125мм [1,2].

Таким чином, існує багатий асортимент матеріалів для оздоблення жіночого одягу, використання якого залежить від стилю одягу. Оздоблення є вагомим компонентом одягу, яке має різне призначення, способи використання та певні особливості обробки.